

EERSTE STUDENT EN STUDENTE TU/e

Studeren met collegekaart nummer één

De hoogbouw was er nog niet en de colleges en practica vonden plaats in het Paviljoen. Er waren slechts 230 studenten, verdeeld over drie studierichtingen. Studeren aan de gloednieuwe tweede technische hogeschool van Nederland was een bijzondere ervaring voor de eerste lichte studenten. Matrix sprak met Hans Wijffels en Henny van der Leeden, de eerste mannelijke en eerste vrouwelijke student van de toenmalige THE.

Hans Wijffels (67), zoon van de eerste universiteitssecretaris en eigenaar van de collegekaart met nummer 1, spreekt van een bijzondere tijd. 'Er was een bepaald elan, een gevoel van "we zijn met zijn allen met iets nieuws bezig". Er waren in het eerste jaar dertig hoogleraren op 230 studenten.' Een verhouding die waarschijnlijk later nooit meer is gehaald. 'Nederland was in die tijd ook een soort voortrekker in Europa, iets dat we nu helaas niet meer kunnen zeggen.' De collegezalen waren gesitueerd in het Paviljoen, een gebouw dat Philips schonk aan de startende hogeschool. Wijffels: 'Er is nu een discussie gaande over de monumentenstatus voor bepaalde TU/e-gebouwen. Ik zou onmiddellijk voorstellen om het Paviljoen als monument te bewaren.'

Meisje

Toen de THE in 1957 met de colleges begon, konden studenten kiezen uit slechts drie studierichtingen. In

het allereerste jaar konden ze beginnen aan een studie Scheikundige Technologie, Werktuigbouwkunde of Elektrotechniek. Dictaten waren lang niet altijd voorhanden. Henny van der Leeden: 'Wij moesten meeschrijven met de colleges en kregen aan de hand van die aantekeningen later de dictaten uitgereikt.'

Van der Leeden (67) was in het eerste studiejaar het enige meisje. 'Dat was wel heel erg leuk.' Ze koos voor de THE, mede omdat haar vader natuurkundige was en tevens bouwcoördinator van de nieuw te bouwen hogeschool. 'Ik had de THE natuurlijk al heel erg in de picture. Hoewel ik op school nooit zo heel erg goed was in natuurkunde, haalde ik uiteindelijk een tien voor mijn examen. Op het eind van het laatste jaar had ik wat weken over en toen heb ik heel hard aan dat vak gewerkt. Elektrotechniek zat het dichtst bij natuurkunde, dus toen ben ik dat gaan doen, met de bedoeling om later naar natuurkunde over te stappen. Achteraf gezien, had ik misschien beter psy-

FOTO: BART VAN OVERBEKE

Foto links: Henny van der Leeden wordt geïnaugureerd als lid van het ESC. Verder op de foto Hans Wijffels en de eerste rector magnificus Dorgelo. Foto boven: Henny van der Leeden en Hans Wijffels, vijftig jaar later.

chologie kunnen gaan doen, of bedrijfskunde. Maar ja, dat was er op de THE nog niet.'

Wijffels ging Scheikundige Technologie studeren. 'Scheikunde was mijn slechtste vak', vertelt hij. 'Het maakte mij eigenlijk niet uit, ik wilde gewoon studeren. En Werktuigbouwkunde, dat vonden we iets voor fietsmakers en Elektrotechniek, tsja, dat was Philips hè. Daar wilde ik me toch een beetje verre van houden. Heel Eindhoven was al Philips en ik had toch een wat bredere belangstelling dan alleen Eindhoven.'

Tegenkandidaat

Meteen aan het begin werd ook de eerste studentenvereniging opgericht, het Eindhovens Studenten Corps (ESC). Wijffels was als aanjager van de voorbereidingscommissie voor studentenverenigingen betrokken bij de oprichting ervan. 'Toch kwam ik niet op de kandidatenlijst terecht, terwijl ik dat wel wilde. Toen hebben een paar vriendjes mij tegenkandidaat gesteld, met nog een paar anderen. En ik werd gekozen als president van de senaat! Als ik het goed heb, ben ik de enige echt verkozen president geweest. Normaal gaat het verkiezen van een nieuw bestuur namelijk bij coöptatie (de verkiezing van nieuwe leden door de reeds aanwezige leden, -red.).'

Het ESC had tot doel een algemene vereniging te zijn. Bijna alle eerstejaars waren dan ook lid. Van der Leeden: 'Hoewel een studentencorps oorspronkelijk alleen voor mannen of vrouwen is, mocht ook ik lid worden van het ESC. Buitengewoon lid, dat wel. Maar niemand is ontgroend. Er waren simpelweg geen ouderejaars om dat te doen.' Wat niet wil zeggen dat er geen traditioneel studentikoze fratsen werden uitgehaald. 'Ja, we hadden natuurlijk de uittochten', vertelt Wijffels. 'Dan vochten we ons een weg naar binnen bij een andere studentenvereniging. Mijn zwager is daar eens kaal van teruggekomen. En bij de uittocht naar de sociëteit Phoenix van het Delftsch Studenten Corps ben ik aan een gouden hek gespijkerd. Wij vielen als snotjongens hun sociëteit binnen en die brutaliteit hebben we wel even moeten bekopen. En zo gingen we voor de aardigheid ook naar Utrecht en Groningen.' Van der Leeden: 'Dat heb ik allemaal gemist natuurlijk, want als meisje mocht ik niet mee.' Wijffels: 'Nee, een meisje ging natuurlijk niet mee naar buiten, invechten in een sociëteit. Dat was vechten en brassen en bierestafettes. Je moest zorgen dat je goede knopen op je boordje had, anders werd je gekeeld.' Binnen het ESC zat Wijffels in de jaarclub Jupiter, die nog steeds zo nu en dan bij elkaar komt. Van der Leeden: 'Nou, ik mis Jupiter toch ook wel. Ik was dan wel geen lid, maar ik ken de leden al vanaf het begin. Ook mijn ex-man zat bij Jupiter. Het was een leuke vriendengroep.' Naast zijn actieve rol binnen het ESC, werkte Wijffels tijdens zijn studie voor het Eindhovens Dagblad als een soort THE-correspondent. 'Per regel kreeg ik zeven cent. Dat

Van der Leeden: 'Er was een bepaald elan. Het gevoel van 'we zijn met z'n allen met iets nieuws bezig'.'

lijkt weinig, maar na vier regels had ik weer een biertje verdiend.' Van der Leeden zat in het eerste bestuur van THOR, de studievereniging van Elektrotechniek. 'De naam THOR hebben wij ingevoerd. Men vond het in het begin een erg onheilige naam. Het had eigenlijk de naam van een roemrucht elektrotechnicus moeten zijn, maar wij vonden de god die bliksem maakt veel beter.'

Gezellige leven

Van der Leeden maakte uiteindelijk haar studie Elektrotechniek niet af. 'Na mijn propedeuse haalde ik niet zoveel resultaten meer. Ik heb me echt op laten slokken door het gezellige leven. Op een gegeven moment zei mijn moeder natuurlijk dat ik een beetje moest doorwerken. Op zeker moment heb ik zelf het besluit genomen om te gaan solliciteren. Achteraf gezien had ik beter mijn kandidaats af kunnen maken, want dat scheelt in je papieren en dus in de financiën als je gaat werken. Daar heb ik wel een beetje spijt van. Maar niet omdat ik Elektrotechniek nu zo leuk vond. Het was geen studie waarbij je het vooruitzicht had "en als ik nu een beetje doorwerk, kom ik daar en daar terecht".'

Na het verlaten van de THE ging Van der Leeden aan de slag bij het kleine rekencentrum van Philips aan de Boschdijk. 'Ik ben daar gaan programmeren, kreeg allemaal leuke klusjes te doen zoals het uitzoeken van reeksen. Maar op een gegeven moment kreeg ik het gevoel dat ik daar niets échts deed. Toen kreeg ik van mijn vader de tip dat professor Rademaker van de vakgroep Meet- en Regeltechniek van de faculteit Technische Natuurkunde, mensen zocht. Daar ben ik gaan werken met de PACE-computer, een grote analoge rekenmachine,

die nog werkte met condensatoren en dergelijke. Je had integratoren en differentiatoren en constanten en door aan een hoop knoppen te draaien, kon je er differentiaalvergelijkingen mee oplossen. Het resultaat kwam in mooie grafiekjes op een plotter terecht. Ik vertaalde dus eigenlijk formules naar de instellingen van het apparaat. Zo assisteerde ik onderzoekers die hun problemen op de PACE kwamen doorrekenen.'

Berkeley

Wijffels studeerde af in Eindhoven, maar verlengde zijn studie om ook de bul te halen aan de University of California at Berkeley. Hij vertelt: 'Destijds zijn er verschillende mensen van de THE naar Berkeley gegaan. Zo is er langzaam een contact ontstaan tussen de twee universiteiten op het gebied van Chemical Engineering.' Wijffels werkte er aan liquid rocket fuels, raketbrandstoffen. 'Daar hadden ze problemen mee, die vloeistoffen waren instabiel, waardoor raketten uit elkaar klapten.' Van der Leeden: 'En wat deden jullie om te zorgen dat dat niet meer gebeurde?' Wijffels, lachend: 'Niets, onze bijdrage was het vaststellen dát het gebeurde.' Na ruim een jaar ging hij terug naar de THE om te promoveren. Na zijn promotie kwam Wijffels bij de laboratoria van Shell in Amsterdam terecht. Na nog wat tussenstappen in Nederland, ging hij tropenjaren draaien in Venezuela en Kenia. Daar runde hij een raffinaderij. Zijn laatste standplaats was de kolenvergasser bij het Limburgse Buggenum. 'Op een gegeven moment heb je een flink deel van het bedrijf doorlopen en weet je er echt alles van.'

Ter afsluiting van het interview lopen Wijffels en Van der Leeden nog even door het Paviljoen, de plek waar het allemaal begon. Daar zien ze het motto 'mens agit mollem' in de muur. Wijffels: 'Dat heeft de Brabantse dichter Paul Vlemminx nog mooi vertaald met 'Vernuftelingen doen dode dingen ten leven springen.'